

WP Grasland

Sector o.a.: Gerben Zijlstra, Thomas van Teteringen, Leo Tjoonk, Marco van Liere, Jos Deckers, Roy Kuenen, Tom Niehof, Ronald van Hal, Daniël Ende, Jos Groot Koerkamp, Willemien van de Kandelaar

Onderzoek o.a.: Herman de Boer, Nyncke Hoekstra, Jan Rinze van der Schoot, Pedro Janssen, Nick van Eekeren

WP - 6 deelprojecten

Deelproject 1: Verdichting en rijpaden

Deelproject 2: Doorzaai

Deelproject 3. Meten van voederwaarde en zode sterkte in rassenonderzoek

Deelproject 4. Verbeteren N-benutting

Deelproject 5: Gras-klaver

Deelproject 6: Soorten- en kruidenrijk grasland

2. Doorzaai

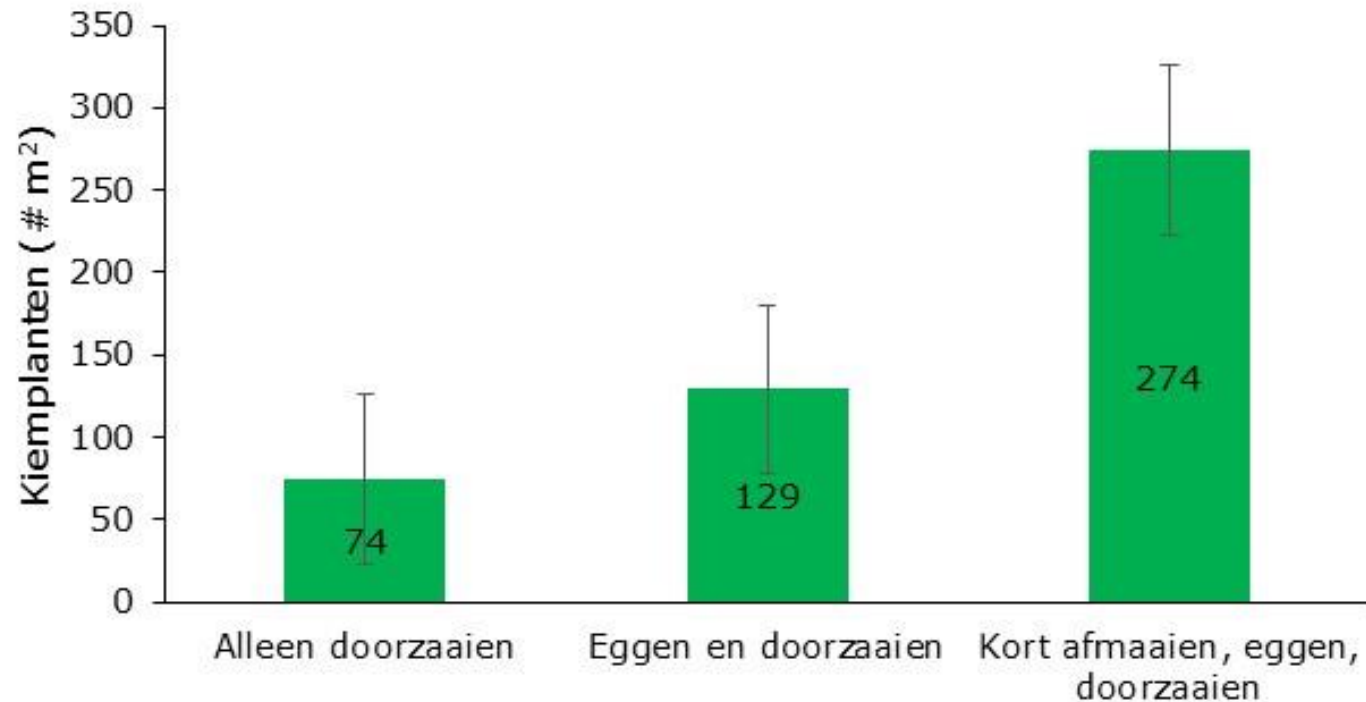
2. Doorzaai: Lijn onderzoek

- Vraag: kan in blijvend grasland met goede bedekking het aandeel Engels raaigras verhoogd worden met doorzaaien?
- Wat zijn kritische factoren (incl. voorbehandeling) voor succesvolle doorzaai?
- Is er verschil in perspectief tussen grondsoort (klei, zand)?

2. Doorzaai: Duidelijk resultaat

Aantal kiemplanten na doorzaaien in september 2023

2. Doorzaai: Belangrijkste lessen

- Voor succesvol doorzaaien is voldoende vocht bij doorzaaien en tot opkomst kritisch
- Na doorzaaien is narollen noodzakelijk
- Het aandeel Engels raaigras is waarschijnlijk beter op peil te houden/te verhogen door management dan met doorzaaien
- Straatgras is geen probleemgras; het is een volgend gras en vult de plekken op die Engels raaigras openlaat

2. Doorzaai: Resterende vragen

- Welk effect heeft concurrentie in het zaailingstadium op het overleven van kiemplanten Engels raaigras en het succes van doorzaai?
- Doorzaaien bij grasland met goede bedekking lijkt weinig perspectiefvol. Hoe effectief is doorzaaien bij grasland met open plekken?

3. Voederwaarde

3. Voederwaarde: Lijn onderzoek

- Nu in CGO standvastigheid, kroonroest en ds-opbrengst
- Voederwaarde Engels raaigras in CGO opnemen?
 - Wat zijn de rasverschillen tussen rassen van Lp?
 - Welke relevante kenmerken zijn onderscheidend?
 - Wat is het effect van verschil in groeistadium?
 - Is voederwaarde goed en tegen aanvaardbare kosten vast te stellen

3. Voederwaarde: Duidelijk resultaat

Gewogen gemiddelde klei (2020, 2021, 2022)				
	VEM	RE	SUIK	Vc-os
min	901	125	182	77
max	940	131	218	80
verschil	39	6	37	3
Gewogen gemiddelde zand (2021, 2022)				
	VEM	RE	SUIK	Vc-os
min	927	129	152	79
max	962	145	206	81
verschil	35	16	54	2

3. Voederwaarde: Belangrijkste lessen

- Er zijn rasverschillen in o.a. VEM, RE en suiker
- Binnen de groep (schietsdatumverschil 10 dagen) lijken de gemiddelde uitslagen niet al te veel te worden beïnvloed door groeistadium.
- Flinke verschillen tussen snedes

3. Voederwaarde: Resterende vragen

- Is voederwaarde kostenefficiënt te bepalen in het CGO?
- Wilt u of gaat u uw rassenkeuze laten bepalen door de rasverschillen?

Rascode!	Ploidi!	DOP	VEM	RE	SUIK	VEMOPBR	REOPBR
F	diplo	99	99	100	94	98	99
H	diplo	98	99	98	101	97	95
N	diplo	98	100	99	99	98	97
E	diplo	102	99	100	95	99	100
D	diplo	99	99	101	91	97	100
A	tetra	100	100	100	100	100	101
L	tetra	100	101	100	106	101	99
K	tetra	101	102	101	106	103	101
B	tetra	101	99	102	95	100	102
I	tetra	102	101	100	103	103	101
J	tetra	107	101	95	115	107	100
O	tetra	103	100	103	96	101	105
P	tetra	99	100	99	103	99	97
M	tetra	100	100	103	96	98	102
	100=		926	126	187	12061	1313
	lsd 5%		2	3	8	4	4

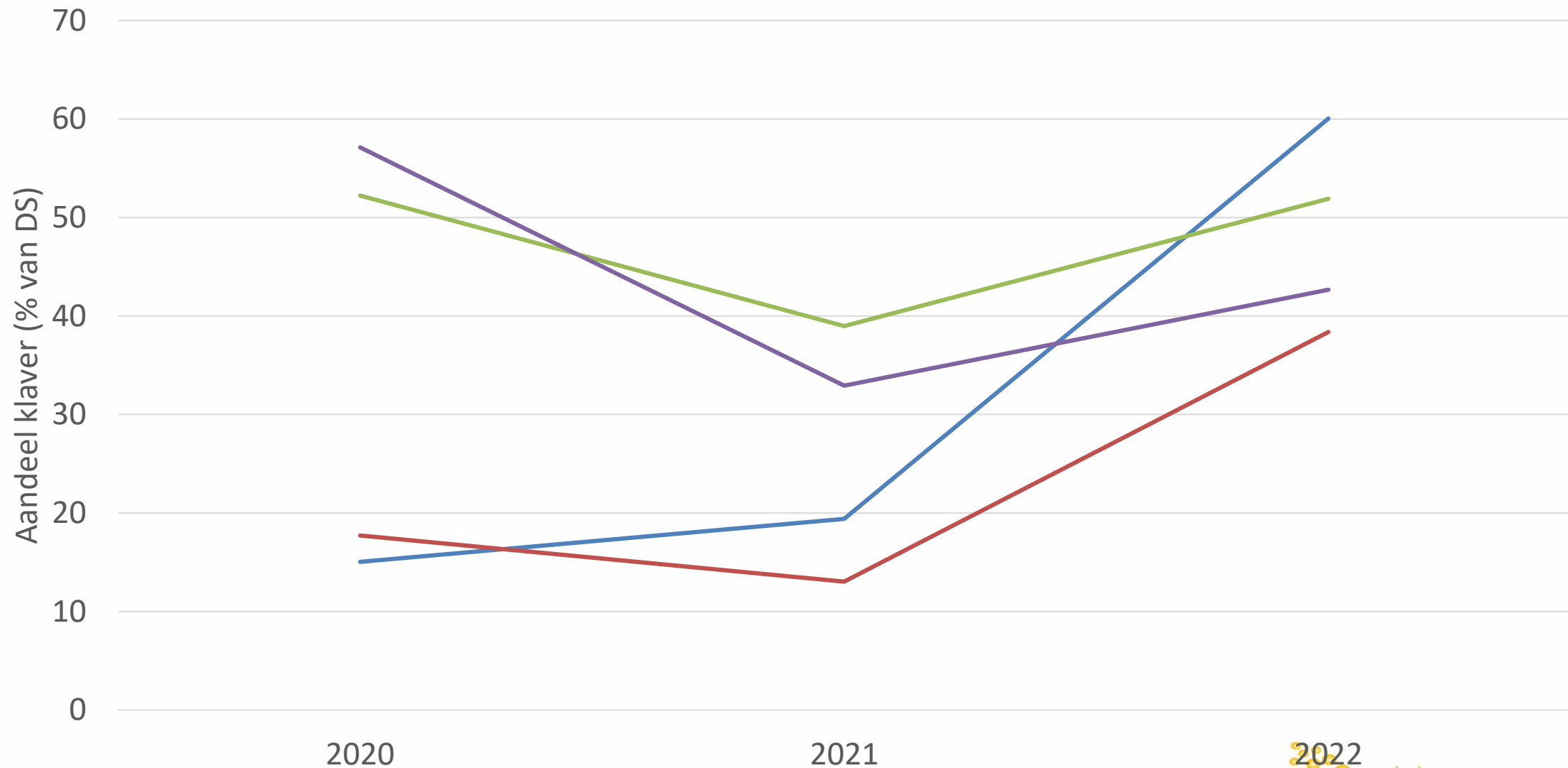
Deelproject 5: gras-klaver

5. Gras-klaver: Lijn onderzoek

- Meer inzicht in de dynamiek van witte klaver in een gras-klaver perceel
 - Waardoor slaat klaver goed aan (stikstof, rhizobium, nematoden)?
 - Welke aspecten van rassen zijn belangrijk (stolonen en penwortel)?
 - Hoe werkt het samenspel tussen stikstof en kali in gras-witte klaver?

5. Gras-klover: Duidelijk resultaat

- Bij kiezen ras witte klover voor lange termijn spelen andere eigenschappen dan voor korte termijn.
- Inoculeren van witte klover op bouwland kan effect hebben, maar zaadcoating is mogelijk niet effectief genoeg.
- Er is een samenspel tussen kali en stikstof die bepalend kan zijn voor de verdeling van klover over het perceel

— Stikstof + Kali — Stikstof — Kali — Geen bemesting

5. Gras-klover: Belangrijkste lessen

- Systematiek scoren witte klover werkt goed voor korte termijn. Voor lange termijn is een langere scoringsperiode nodig.

5. Gras-klover: Resterende vragen

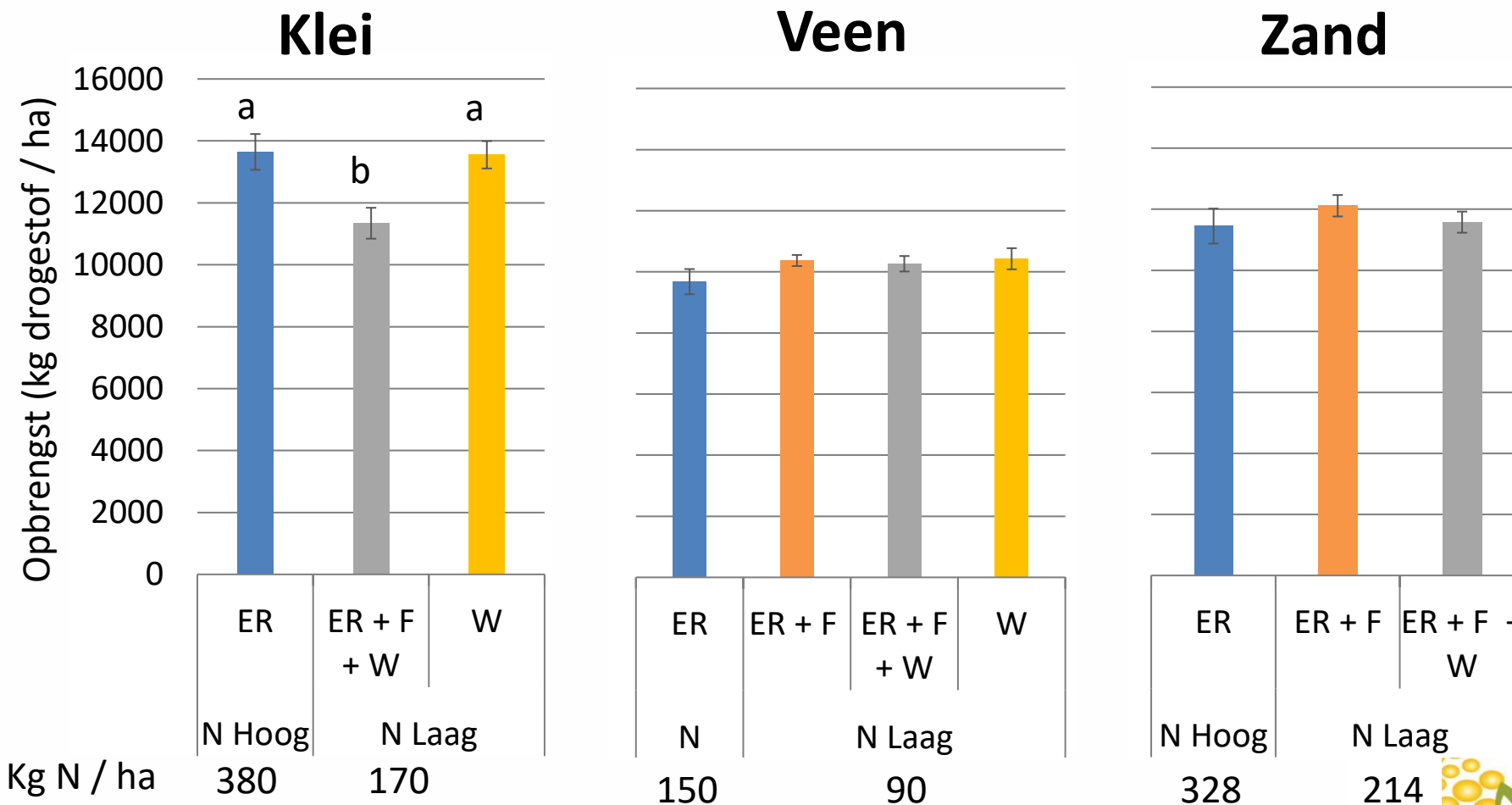
- Keuze maken tussen witte klover korte termijn en lange termijn?
- Stolonen zorgen voor persistentie onder vochtige omstandigheden. Wat is de juiste strategie onder droge omstandigheden?

6. Kruidenrijk grasland: Lijn onderzoek

- Kruidenrijk grasland: Effect van mengsels & management
- Effecten op
 - Botanische samenstelling
 - Opbrengst, voederwaarde
 - Bodem (waterinfiltratie, koolstof)
 - Biodiversiteit (insecten, bodemleven, weidevogels)

6. Kruidenrijk grasland: Duidelijk resultaat

ER: Engels raaigras	F: Functionele kruiden en klavers	W: Weidevogel mengsel
----------------------------------	--	------------------------------------

2019-2021

6. Kruidenrijk grasland: Belangrijkste lessen

- Opbrengst van mengsels bij lage N bemesting doen niet onder voor Engels raaigras bij hoge bemesting: mechanisme varieert
 - Klaver
 - Productieve grassen
 - Droogteresistentie, ...
- Voederwaarde wisselend effect:
 - Groot aandeel “andere grassen” → negatief effect op voederwaarde
 - Klaver → positief effect op voederwaarde

6. Kruidenrijk grasland: Resterende vragen

- (Overgangs)beheer
- Persistentie
- Randenbeheer

Vragen?

